

DEMİRYOLU İŞLETMECİLİĞİ YETKİLENDİRME YÖNETMELİĞİ

BİRİNCİ BÖLÜM

Amaç, Kapsam, Dayanak ve Tanımlar

Amaç ve kapsam

MADDE 1 – (1) Bu Yönetmeliğin amacı, Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yapılan her türlü demiryolu taşımacılık faaliyetlerinde düzenin sağlanması; demiryolu altyapı işletmecileri, demiryolu tren işletmecileri ile demiryolu taşımacılığı alanında (**Mülga ibare:RG-19/9/2019-30893**) (...), acente, komisyoncu, gar veya istasyon işletmecisi faaliyetinde bulunanların hizmet esasları, mali yeterlik, mesleki yeterlik ve mesleki saygınlık şartlarının belirlenmesi, bu faaliyetlerde bulunanların; hakları, yetkileri, yükümlülükleri ve sorumluluklarının tespit edilmesi; yetkilendirilmesi ve denetlenmesi ile ilgili usul ve esasları düzenlemektir.

(2) Bu Yönetmelik hükümleri; Ulusal demiryolu altyapı ağı dışındaki şehir içi raylı toplu taşıma hizmetleri verilen demiryolu ağlarındaki taşımacılığı kapsamaz.

Dayanak

MADDE 2 – (1) Bu Yönetmelik; (**Ek ibare:RG-19/9/2019-30893**) 10/7/2018 tarihli ve 1 sayılı Cumhurbaşkanlığı Teşkilatı Hakkında Cumhurbaşkanlığı Kararnamesinin 478 inci maddesi, 26/9/2011 tarihli ve 655 sayılı (**Değişik ibare:RG-19/9/2019-30893**) Ulaştırma ve Altyapı Alanına İlişkin Bazı Düzenlemeler Hakkında Kanun Hükmünde Kararnamenin 28 inci maddesi ile 24/4/2013 tarihli ve 6461 sayılı Türkiye Demiryolu Ulaştırmasının Serbestleştirilmesi Hakkında Kanununun 6 ncı maddesine dayanılarak hazırlanmıştır.

Tanımlar ve kısaltmalar

MADDE 3 – (1) Bu Yönetmelikte geçen;

a) Acente: Demiryolu taşımacılığı alanında; ticari mümessil, ticari vekil, satış memuru veya müstahdem gibi bağımlı bir sıfatı olmaksızın bir sözleşmeye dayanarak belirli bir yer veya bölge içinde daimi surette bir veya birden fazla taşımacıyı ilgilendiren sözleşmelerde aracılık etmeyi ve onlar adına taşıma sözleşmesi yapmayı meslek edinen ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen gerçek kişileri, kamu tüzel kişileri ve şirketleri,

b) Bağımsız denetim kuruluşu: Kamu Gözetimi, Muhasebe ve Denetim Standartları Kurumunca bağımsız denetim yapmakla yetkilendirilen, ortakları yeminli mali müşavirlik ya da serbest muhasebeci mali müşavirlik ruhsatını almış meslek mensuplarından oluşan sermaye şirketlerini,

c) (**Değişik:RG-19/9/2019-30893**) Bakan: Ulaştırma ve Altyapı Bakanını,

ç) (**Değişik:RG-19/9/2019-30893**) Bakanlık: Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığını,

d) Çeken araç: Demiryolu üzerinde kendi tahrik güçleriyle hareket etme yeteneği olan her türlü aracı,

e) Çekilen araç: Demiryolu üzerinde kendi güçleri ile hareket etme yeteneği olmayan yük ve yolcu taşımada kullanılan her türlü demiryolu araçlarını,

f) Demiryolu altyapısı: Demiryolunu oluşturan zemin, balast, travers ve ray ile elektrifikasyon, sinyalizasyon ve haberleşme tesisleriyle bunların tamamlayıcısı her türlü sanat yapısı, tesis, gar ve istasyonları, lojistik ve yük merkezleri ve bunların eklentileri ile iltisak hatlarını,

g) Demiryolu altyapı işletmecisi: Tasarrufundaki demiryolu altyapısını güvenli bir şekilde işletmek ve demiryolu tren işletmecilerinin hizmetine sunmak hususunda Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

ğ) Demiryolu aracı: Hat yapım, bakım, tamir ve kontrol araçları dahil her türlü çeken ve çekilen araçlar ile tren setlerini,

h) Demiryolu işletmecileri: Bu Yönetmelikte belirtilen usul ve esaslara göre Bakanlıkça yetki belgesi verilen tüm demiryolu işletmecilerini,

ı) Demiryolu tren işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük ve/veya yolcu taşımacılığı yapmak üzere Bakanlıkça yetkilendirilmiş kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

i) Emniyet sertifikası: Demiryolu ulaştırma hizmetlerinin tüm süreçlerinin emniyetli bir şekilde yönetildiğini gösteren, demiryolu tren ve Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecisinin emniyet yönetim sistemi kurduğunu ve ilgili emniyet standartları ve kurallarına uyum gösterebildiğini kanıtlayan ve Bakanlık tarafından bu işletmecilere verilen sertifikayı,

j) Emniyet yetkilendirmesi: Demiryolu ulaştırma hizmetlerinin tüm süreçlerinin emniyetli bir şekilde yönetildiğini gösteren, demiryolu altyapı ve Şehir içi raylı toplu taşıma işletmecisinin emniyet yönetim sistemi kurduğunu ve ilgili emniyet standartları ve kurallarına uyum gösterebildiğini kanıtlayan ve Bakanlık tarafından bu işletmecilere verilen yetkilendirmeyi,

k) Emniyet yönetim sistemi: 19/11/2015 tarihli ve 29537 sayılı Resmî Gazete’de yayımlanan Demiryolu Emniyet Yönetmeliğine uygun olarak; demiryolu altyapı ve tren işletmecilerinin emniyetli çalışmasını sağlayacak, tehlikelerin ve kazaların azaltılmasına, risklerin düşürülmesine yönelik önlemlerin sistematik olarak belirlenmesi ve buna göre kuralların, talimatların, süreçlerin devamlı takip edilerek revize edilebilmesini sağlayan organizasyonel yapıyı,

l) Gar: Demiryoluyla yolculuk edenlerin ihtiyaçlarının geniş ölçüde karşılandığı büyük tren istasyonlarını,

m) Hat: Demiryolu ulaşımı sağlayan bir çeken ve çekilen aracın uğradığı yerlerin bütünü, demiryolunu,

n) İstasyon: Trafikle ilgili hizmetlerin TCDD tarafından yürütüldüğü, yolcu ve/veya yük taşımını yapmaya yarayan demiryolu ve tesislerinin bulunduğu yerleri,

o) İstasyon veya gar işletmecisi: Bir gar veya istasyonu işletmek üzere Bakanlıkça yetki belgesi verilen kamu tüzel kişilerini ve Şirketleri,

ö) Kombine taşımacılık: Birden fazla taşıma türünün kullanılarak yapılan yolcu ve/veya yük taşımacılığı,

p) Komisyoncu: Demiryolu taşımacılığı alanında; ücreti karşılığında kendi nam veya bir müvekkil hesabına yük taşıtmayı meslek edinmiş gerçek kişileri, kamu tüzel kişilerini ve Şirketleri,

r) Mesleki yeterlik: İşletmenin sahip olduğu bilgi, beceri ve yetkinliği,

s) **(Değişik:RG-28/4/2017-30051)** Organizatör: Bu Yönetmeliğe göre demiryolu yük taşımacılığı alanında yetki belgesi almış tüzel kişilerin imkân, kabiliyet ve kapasitelerini kullanarak kendi nam ve hesabına yük taşıması yaptırarak taşıma faturası düzenleyen Bakanlıkça yetki belgesi verilen kamu tüzel kişilerini ve Şirketleri,

ř) Orta düzey yönetici (ODY): Demiryolu ulaşım faaliyeti gösteren gerçek veya tüzel kişiliklerde veya buna ait bağımsız birimlerde taşımacılık faaliyetlerini sürekli ve etkin bir şekilde sevk ve idare eden müdür, şef, uzman, operasyon yöneticisi unvanları ile en az 2 (iki) yıl görev yapan kişileri,

t) RID: Tehlikeli Eşyanın Demiryolu İle Uluslararası Taşınmasına İlişkin Yönetmeliği,

u) Őebeke: Bir demiryolu altyapı işletmecisinin sahip olduğu ve/veya onun tarafından yönetilen ve ulusal demiryolu altyapı ağı içinde yer alan tüm demiryolu altyapı ağını,

ü) Şehir içi raylı toplu taşıma hizmetleri: Ulusal demiryolu altyapı ağına bağlı olmayan bir Şehir merkezi veya Őehirleřmiř bölge, il ve civar bölgeleri arasındaki ulaşım ihtiyaçlarının karşılanması için sunulan metro, tramvay, banliyö ve benzeri raylı sistemler ile verilen demiryolu ulaştırma hizmetlerini,

v) Şirket:13/1/2011 tarihli ve 6102 sayılı Türk Ticaret Kanununa göre tutulan ticaret siciline kayıtlı Őirketi,

y) Taşıma senedi: Yük taşımalarında gönderen ile yetki belgesi sahibi arasında akdedilen sözleşmeye ve ilgili mevzuata istinaden düzenlenen yük belgesini,

z) TCDD: Türkiye Cumhuriyeti Devlet Demiryolları İşletmesi Genel Müdürlüğünü,

aa) Tehlikeli madde: RID Bölüm 3.2 deki tehlikeli maddelerin tablo A da yer alan madde ve nesnelere,

bb) Ulusal demiryolu altyapı ağı: Türkiye sınırları içerisinde bulunan il ve ilçe merkezleri ve diğer yerleşim yerleri ile limanlar, hava meydanları, organize sanayi bölgeleri, lojistik ve yük merkezlerini birbirine bağlayan, kamuya veya şirketlere ait bütünlük demiryolu altyapısı ağını,

cc) Üst düzey yönetici (ÜDY): Demiryolu ulaşım faaliyeti gösteren kurum ve kuruluşlarda tüzel kişiliği temsil ve ilzam ederek ve/veya bu kişilerin faaliyetlerini fiilen sevk ve idare ederek sürekli ve etkin bir şekilde yöneten yönetim kurulu başkanı, yönetim kurulu üyesi, genel müdür, genel müdür yardımcısı, genel koordinatör, genel sekreter, birim başkanı unvanlar ile en az 2 (iki) yıl görev yapan kişileri,

çç) Yetki belgesi: Bu Yönetmelik kapsamında bir faaliyette bulunacak gerçek kişilere, kamu tüzel kişilerine ve şirketlere çalışma izni veren ve Bakanlık tarafından düzenlenen belgeyi,

dd) Yolcu treni işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yolcu taşımacılığı yapmak üzere kurulmuş ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen kamu tüzel kişilerini ve şirketleri,

ee) Yük treni işletmecisi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük taşımacılığı yapmak üzere kurulmuş ve Bakanlıkça yetki belgesi verilen kamu tüzel kişilerini ve şirketleri, ifade eder.

Demiryolu ulaştırması faaliyetlerinde genel kural

MADDE 4 – (1) Demiryolu ulaştırması faaliyetlerinde genel kural, demiryolu ulaştırması faaliyetlerinin ticari, ekonomik, sosyal ihtiyaçlara ve teknik gelişmelere bağlı olarak ekonomik, seri, elverişli, güvenli, kaliteli, çevreye kötü etkisi en az ve kamu yararını gözetecek tarzda serbest, adil ve sürdürülebilir bir rekabet ortamında ve bu faaliyetlerin diğer ulaştırma türleriyle birlikte, birbirlerini tamamlayıcı olarak gerçekleştirilmesini sağlamaktır.

İKİNCİ BÖLÜM

Temel Hükümler

Yetki belgesi alma zorunluluğu

MADDE 5 – (1) Bu Yönetmelik kapsamına giren, ülke sınırları içinde demiryolu altyapı işletmecisi ve demiryolu tren işletmecileri ile demiryolu taşımacılığı alanında (**Mülga ibare:RG-19/9/2019-30893**) (...), acente, komisyoncu, gar veya istasyon işletmecisi faaliyetlerinde bulunacak gerçek kişilerin, kamu tüzel kişilerin ve şirketlerin yapacakları faaliyetlere uygun olan yetki belgesini/belgelerini Bakanlıktan almaları zorunludur.

Yetki belgesi türleri

MADDE 6 – (1) Demiryolu altyapı işletmecisi yetki belgesi - DA yetki belgesi: Yurt içinde demiryolu altyapı işletmeciliği yapacak kamu tüzel kişilere ve şirketlere verilir. Demiryolu altyapı işletmecisinin kendi ihtiyaçları için aynı zamanda demiryolu tren işletmeciliği yapacak ise ayrıca DB1 ve/veya DB2 yetki belgesi alma zorunluluğu vardır. Demiryolu altyapı işletmecisi DB1 ve/veya DB2 yetki belgesi olarak ticari taşıma yapamaz.

(2) Yolcu treni işletmecisi yetki belgesi - DB1 yetki belgesi: Ulusal demiryolu ağı üzerinde yolcu taşımacılığı yapacak kamu tüzel kişilerine ve şirketlere verilir.

(3) Yük treni işletmecisi yetki belgesi - DB2 yetki belgesi: Ulusal demiryolu ağı üzerinde yük taşımacılığı yapacak kamu tüzel kişilerine ve şirketlere verilir.

(4) Gar veya istasyon işletmecisi yetki belgesi - DC yetki belgesi: Demiryolu altyapı işletmecisi yönetimi dışında kalan yerlerde kamu tüzel kişileri ve şirketler tarafından kendilerine ve/veya başka şirketlere ait Gar/İstasyon işletmeciliği yapacak kamu tüzel kişilerine ve şirketlere verilir. DA Yetki Belgesi alan demiryolu altyapı işletmeleri DC yetki belgesini almış sayılır.

(5) (Mülga:RG-19/9/2019-30893)

(6) Acente yetki belgesi – DE yetki belgesi: Ticari amaçla yolcu veya yük taşımacılığı alanında acente hizmeti verecek gerçek kişilere, kamu tüzel kişilerine ve şirketlere verilir. DE yetki belgesi sahibi acenteler aynı zamanda tren işletmecisi değil ise kendi nam ve hesabına taşıma yapamaz. DE yetki belgesi faaliyetin şekline göre aşağıdaki türlere ayrılır:

a) DE1 yetki belgesi: Yolcu taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara verilir. DB1 yetki belgesi alan yolcu treni işletmecileri sadece kendi işletmeleri için acente işleri yapacaklarsa DE1 yetki

belgesini almış sayılır; ancak diğer demiryolu tren işletmecileri için acente işleri yapacaklarsa ayrıca DE1 yetki belgesi almak zorundadır.

b) DE2 yetki belgesi: Yük taşımacılığı alanında acentelik yapacaklara verilir. DB2 yetki belgesi alan yük treni işletmecileri sadece kendi işletmeleri için acente işleri yapacaklarsa DE2 yetki belgesini almış sayılır; ancak diğer demiryolu tren işletmecileri için acente işleri yapacaklarsa ayrıca DE2 yetki belgesi almak zorundadır.

(7) Komisyoncu yetki belgesi – DF yetki belgesi: Ticari amaçla yük taşımacılığı alanında komisyoncu olarak hizmet verecek gerçek kişilere, kamu tüzel kişilerine ve şirketlere verilir. DF yetki belgesi sahibi komisyoncular organizatörlük veya kendi nam ve hesabına taşıma yapamaz.

Mevzuata uygun taşımacılık faaliyeti yapılması ve yasaklar

MADDE 7 – (1) Demiryolu taşımacılık faaliyetlerinin ikili ve çok taraflı uluslararası antlaşma ve sözleşmelere, kanunlara, bu Yönetmeliğe ve ilgili diğer mevzuata uygun olarak gerçekleştirilmesi esastır. Buna göre:

a) Yetki belgesi almaya hak kazanmış demiryolu altyapı işletmecisinin faaliyetlerine başlayabilmesi için ilgili mevzuat kapsamında tanımlanan bir emniyet yönetim sistemini kurması ve Bakanlıktan emniyet yetkilendirme belgesi alması gerekir.

b) Yük ve/veya yolcu tren işletmecisinin almış olduğu yetki belgesi sahiplerine doğrudan ve kendiliğinden demiryolu altyapısına erişim hakkı vermez. Demiryolu altyapısına erişim hakkı alabilmesi için ilgili mevzuat kapsamında tanımlanan bir emniyet yönetim sistemini kurması ve Bakanlıktan emniyet sertifikası alması gerekir.

c) Demiryolu tren işletmecilerinin demiryolu altyapısına erişimi, demiryolu altyapı işletmecisi tarafından ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda yapılacak işlemlerle gerçekleşir.

ç) Demiryolu işletmecileri, yapılacak faaliyetin kapsamına uygun bir yetki belgesi alınmadan bu Yönetmelikte belirtilen herhangi bir faaliyette bulunamaz.

d) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesinin kapsamı dışında faaliyette bulunamaz.

e) Yetki belgesi sahipleri, bu Yönetmelik kapsamındaki faaliyetlerini, Bakanlığa bildirdikleri merkez ve şubeleri ile varsa acentelerinin adreslerinde yürütmekle yükümlüdür. Bakanlığa bildirilmeyen yerlerde faaliyette bulunamaz.

(2) İlgili mevzuata göre tescilli olmayan demiryolu bakım araçları dahil her türlü çeken ve çekilen demiryolu araçlarının ulusal demiryolu altyapısını kullanmalarına izin verilmez.

Taşımacılık faaliyetlerinde hizmetin sürekliliği

MADDE 8 – (1) Yetki belgesi sahipleri, almış oldukları yetki belgesi kapsamına giren hizmetlerden, ayırım yapmaksızın herkesin yararlanmasını ve hizmetin sürekliliğini sağlamak zorundadır.

Tehlikeli maddelerin ve tehlikeli atıkların taşınması

MADDE 9 – (1) Yetki belgesi sahipleri, tehlikeli madde ve tehlikeli atık taşımalarını ilgili ulusal mevzuata ve RID'e uygun olarak yapmak zorundadır.

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

Yetki Belgesi Alma, Yenileme veya Değiştirme Şartları ve Gerekli Belgeler

Yetki belgesi alma veya yenileme genel şartları

MADDE 10 – (1) Yetki belgesi almak veya yenilemek için başvuru sahiplerinin aşağıdaki şartları haiz olması gerekir:

a) Gerçek kişi, kamu tüzel kişisi veya 6102 sayılı Kanuna göre tutulan ticaret siciline kayıtlı ve ilgili yetki belgesi kapsamına uygun faaliyet gösteren bir şirket olması.

b) Şirketlerin kurucu veya kurucu paydaşları ile temsil ve ilzama yetkili yöneticileri, kaçakçılık, dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, güveni kötüye kullanma, uyuşturucu ve silah kaçakçılığı, kaçak insan taşımacılığı veya ticareti, hırsızlık, rüşvet suçları ve 12/4/1991 tarihli ve 3713 sayılı Terörle Mücadele Kanunu ile 21/3/2007 tarihli ve 5607 sayılı Kaçakçılıkla Mücadele Kanunu kapsamına giren suçlardan dolayı hürriyeti bağlayıcı ceza ile hükümlü olmaması.

- c) 11 inci maddede belirtilen özel şartları sağlamaları.
ç) 33 üncü maddede belirtilen yetki belgesi ücretini ödemiş olmaları.

Yetki belgesi almanın veya yenilemenin özel şartları

MADDE 11 – (1) Altyapı işletmecisi yetki belgesi - DA yetki belgesi: Demiryolu altyapı işletmecilerine DA yetki belgesi verilmesine ilişkin özel şartlar, Bakanlık tarafından belirlenir.

(2) Yolcu treni işletmecisi yetki belgesi - DB1 yetki belgesi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yolcu taşımacılığı yapmaya elverişli ve Bakanlık tarafından tescili yapılmış en az 6 adet yolcu vagonu ve bu diziyi çekebilecek 2 adet lokomotif veya 2 adet tren seti öz mal veya kiralık olarak sahip olduğunu belgelemesi veya söz konusu araçları erişim sözleşmesi imzalanmadan önce satın alma veya kiralama şeklinde temin edeceğini yazılı olarak Bakanlığa taahhüt etmesi ve ayrıca 10 uncu maddedeki yetki belgesi alma genel şartları ile 13, 14, 15 ve 16 ncı maddelerde belirtilen sigorta, mesleki saygınlık, mali ve mesleki yeterliliğe ilişkin şartları karşılayan demiryolu tren işletmecilerine verilir.

(3) Yük treni işletmecisi yetki belgesi - DB2 yetki belgesi: Ulusal demiryolu altyapı ağı üzerinde yük taşımacılığı yapmaya elverişli ve Bakanlık tarafından tescili yapılmış, vagon üzerinde yazılı kapasitesine göre en az 1500 ton yük taşıma kapasiteli vagonlar ile en az iki adet ana hat lokomotif öz mal veya kiralık olarak sahip olduğunu belgelemesi veya söz konusu araçları erişim sözleşmesi imzalanmadan önce satın alma veya kiralama şeklinde temin edeceğini yazılı olarak Bakanlığa taahhüt etmesi ve ayrıca 10 uncu maddesindeki yetki belgesi alma genel şartları ile 13, 14, 15 ve 16 ncı maddelerde belirtilen sigorta, mesleki saygınlık, mali ve mesleki yeterliliğe ilişkin şartları karşılayan demiryolu tren işletmecilerine verilir.

(4) **(Değişik:RG-19/9/2019-30893)** Gar veya istasyon işletmecisi yetki belgesi – DC yetki belgesi: DC yetki belgesi için başvuranların en az 300.000 Türk Lirası kayıtlı sermayesine sahip olması, ayrıca 10 uncu maddedeki yetki belgesi alma genel şartları ile 14 ve 15 inci maddelerde belirtilen mesleki saygınlık ve mali yeterlik şartları karşılayan gar veya istasyon işletmecilerine verilir. Yetki belgesi alan gar veya istasyon işletmecileri, işlettikleri gar veya istasyona ait bilgileri ve varsa kira sözleşmelerini Bakanlığa bildirir.

(5) **(Mülga:RG-19/9/2019-30893)**

(6) **(Değişik:RG-19/9/2019-30893)** Yolcu taşımacılığı acente yetki belgesi – DE1 yetki belgesi: DE1 yetki belgesi için başvuranların, en az faaliyet gösterilen yer ilçe ise 5.000 Türk Lirası, il ise 15.000 Türk Lirası kayıtlı sermayesine sahip olması, acentelik hizmetine elverişli müstakil bir büroya veya istasyon veya gar içindeki bürolardan birinde yeterli bir alanın kullanım hakkına sahip olması ve ayrıca 10 uncu maddedeki yetki belgesi alma genel şartları ile 14 ve 15 inci maddelerde belirtilen mesleki saygınlık ve mali yeterlik şartları karşılayan acentelere verilir. Köy, kasaba ve beldelerde faaliyette bulunmak üzere DE1 yetki belgesi almak isteyenlerden sermaye veya işletme sermayesi şartı aranmaz ve yetki belgesi ücretinde % 80 indirim uygulanır.

(7) **(Ek:RG-19/9/2019-30893)⁽¹⁾** Yük taşımacılığı acente yetki belgesi – DE2 yetki belgesi: DE2 yetki belgesi için başvuranların, en az 50.000 Türk Lirası kayıtlı sermayesine sahip olması, acentelik hizmetine elverişli müstakil bir büroya veya istasyon veya gar içindeki bürolardan birinde yeterli bir alanın kullanım hakkına sahip olması ve ayrıca 10 uncu maddedeki yetki belgesi alma genel şartları ile 14 ve 15 inci maddelerde belirtilen mesleki saygınlık ve mali yeterlik şartları karşılayan acentelere verilir.

(7) **(Değişik:RG-19/9/2019-30893)** Komisyoncu yetki belgesi – DF yetki belgesi: DF yetki belgesi için başvuranların en az 50.000 Türk Lirası kayıtlı sermayesine sahip olması, bu işe elverişli bağımsız bir büronun kullanım hakkına sahip olması ve ayrıca 10 uncu maddedeki yetki belgesi alma genel şartları ile 14 ve 15 inci maddelerde belirtilen mesleki saygınlık ve mali yeterlik şartlarını karşılayan komisyonculara verilir.

Yetki belgesi almak veya yenilemek için gerekli belgeler

MADDE 12 – (1) Yetki belgesi almak isteyen gerçek kişilerin, kamu tüzel kişilerinin ve şirketlerin aşağıdaki belgeleri Bakanlığa vermeleri zorunludur:

a) 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kişilerin T.C. Kimlik numarası, adli sicil kaydı belgeleri, temsil ve ilzama yetkili olanların (**Değişik ibare:RG-17/4/2022-31812**) yetkili olduklarına dair sicil tasdiknamesi.

b) İlgili meslek odası ya da ticaret ve/veya sanayi odalarından birine kayıtlı olduğunu gösteren başvuru tarihinin içinde bulunduğu yılda alınmış belge.

c) İlgili meslek odası ya da ticaret ve/veya sanayi odalarına kayıtlı gerçek ve tüzel kişilere ait geçerli unvan, adres, ortaklar, temsil ve ilzama yetkili olan kişiler, sermaye miktarı ve işgal konusunun yer aldığı ticaret sicili gazetesi/gazeteleri.

ç) Yetki belgesi ücretinin ödendiğini gösteren belge.

d) Yetki belgesi türüne göre 11, 13, 14, 15 ve 16 ncı maddelerde yer alan ve sahip olunması zorunlu/şart olan hususlara ilişkin diğer belgeler.

Sigorta

MADDE 13 – (1) Demiryolu tren işletmecileri, bir kaza meydana gelmesi halinde mali yükümlülüklerini yerine getirebilmesi için Bakanlığa bu Yönetmelikte belirtilen hususlar ile ulusal ve uluslararası mevzuata uygun bir sigorta poliçesi verir. Poliçenin asgari şartları Bakanlık tarafından ayrıca belirlenir.

(2) Başvurularda, yetkili kişiler tarafından imzalı ve istenen hususları içeren sigorta poliçesi veya sigorta poliçesi teklifi sunulur.

(3) Poliçeyi yapan sigorta kurumu, Bakanlığın iznini almadan poliçenin kapsamını değiştiremez veya iptal edemez.

(4) (**Değişik:RG-28/4/2017-30051**) Asgari sigorta poliçe miktarı, her olay başı 20.000.000 TL (yirmi milyon Türk Lirası) den az olamaz. Bu miktar her takvim yılı başından geçerli olmak üzere 40 ıncı maddede belirtilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır. Yeniden değerlendirme oranı ile belirlenen teminat tutarları yürürlükteki sigorta sözleşmelerine herhangi bir ek prim alınmaksızın uygulanır. Sigorta şirketleri, düzenledikleri poliçelerin ön yüzüne “Sözleşme süresi içinde teminat tutarları artırıldığı takdirde, bu poliçede yazılı teminat tutarları, herhangi bir işleme gerek kalmaksızın ve ek prim alınmaksızın yeni teminat tutarları üzerinden geçerli olur.” ibaresini yazmak zorundadır.

(5) Yetki belgesi verilen demiryolu tren işletmecileri, yaptırmış olduğu sigorta poliçesini yetki belgesinin geçerli olduğu süre boyunca devam ettirmek zorundadır. İşletmeler sigorta poliçesinin geçerlilik süresi bitmeden önce, yeni dönemi kapsayan yeni sigorta poliçesinin aslını süresi sona eren poliçelerin bitim tarihinden 15 gün önce, Bakanlığa ibraz etmek zorundadır.

(6) Poliçe süresi en az bir yıldır.

(7) Bir demiryolu tren işletmecisinin hem yük hem de yolcu tren işletmeciliği yetki belgesi almak için başvurması durumunda tek bir paket sigorta poliçesi vermesi yeterlidir.

(8) Yürürlükte bulunan sigorta ile ilgili diğer mevzuat hükümleri saklıdır.

Mesleki saygınlık şartları

MADDE 14 – (1) Aşağıda belirtilen durumda olan bir işletmenin yetki belgesi alma, yenileme ve değiştirme talebi karşılanmaz.

a) İflas eden, tasfiye halinde olan, işleri mahkeme tarafından yürütülen, konkordato ilân eden, işlerini geçici durduran veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan,

b) İflası ilân edilen, zorunlu tasfiye kararı verilen, alacaklılara karşı borçlarından dolayı mahkeme idaresi altında bulunan veya kendi ülkesindeki mevzuat hükümlerine göre benzer bir durumda olan,

c) İlgili mercilerce hileli iflas ettiğine karar verilenler,

ç) Mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş sosyal güvenlik prim borcu olan,

d) Mevzuat hükümleri uyarınca kesinleşmiş vergi borcu olan,

e) Başvuru tarihi itibarıyla, mevzuatı gereği kayıtlı olduğu oda tarafından mesleki faaliyetten men edilmiş olan,

f) Bu maddede belirtilen bilgi ve belgeleri vermeyen veya yanıltıcı bilgi ve/veya sahte belge verdiği tespit edilen.

Mali yeterlikle ilgili şartlar

MADDE 15 – (1) İşletmeler mali yeterliliğini ispat etmek amacıyla aşağıda belirtilen bilgi ve belgeleri sunar:

a) Yük ve yolcu tren işletmecileri tarafından bağımsız bir mali denetim kuruluşuna yaptırılan mali denetim sonrasında yıllık hesaplanan ve bilançolar ile gelir gider tablolarıyla doğrulanmış mali denetim ile ilgili bilgi ve belgeleri,

b) Yük ve/veya Yolcu Tren İşletmecisinin, başvuru tarihi itibari ile asgari 10.000.000.-TL (onmilyonTürkLirası) kayıtlı sermayeye sahip olduklarını gösteren belgeler,

c) Demiryolu tren işletmecileri haricindeki demiryolu işletmecileri için serbest muhasebeci, yeminli mali müşavir veya serbest muhasebeci mali müşavirce ya da vergi dairesince onaylanmış bilanço veya eşdeğer belgeleri.

Mesleki yeterlikle ilgili şartlar

MADDE 16 – (1) Yetki belgesi alma, yenileme ve değiştirme talebinde bulunan işletmelerin, yetki belgesinde belirlenen hizmetleri, etkin ve güvenli bir şekilde gerçekleştirmesi ve izleyebilmesi ile bunu gerçekleştirmek için gerekli bilgi, tecrübeye ve bir yönetim organizasyonuna sahip olması şarttır. İkinci fıkranın (b) bendinde belirtilen şartları haiz personel, işletmelerin yetki belgesinin geçerli olduğu süre boyunca istihdam edilir. Söz konusu personelin değişmesi, istifası veya yeni atama yapılması durumunda Bakanlığın bilgilendirilmesi zorunludur.

(2) Yetki belgesi alma, yenileme ve değiştirme talebinde bulunan işletmeler, yeterliklerini ispatlamak için aşağıdaki hususları içeren bilgi ve belgeleri sunmak zorundadır:

a) İşletme organizasyon şeması,

b) Demiryolu tren işletmecileri, işletmelerinde çalışacak olan en az bir adet üst düzey ve bir adet orta düzey yöneticiye ait bu Yönetmeliğe göre yeterliğini gösteren belgesini,

c) Demiryolu tren işletmecileri, ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi belgesi, ISO 14001 Çevre Yönetim Sistemi belgesi, OHSAS 18001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi belgeleri.

Yetki belgelerinin verilmesi

MADDE 17 – (1) Yetki belgesi almak isteyen gerçek kişiler, kamu tüzel kişileri ve şirketler 12 nci maddede belirtilen belgelerle birlikte Bakanlığa yazılı olarak müracaat eder.

(2) Bakanlığa yapılan başvuruya ilişkin yapılan inceleme sonunda;

a) Yetki belgesi alma, değiştirme ve yenileme belgelerinin mevzuata uygun ve noksansız,

b) Talep edilen yetki belgesi için 13, 14, 15 ve 16 nci maddelerde belirtilen şartların yetki belgesinin tür ve ilgisine göre sağlanmış olması halinde, talep edilen yetki belgesi düzenleme tarihi yetki belgesi başlangıç tarihi olarak düzenlenerek verilir.

(3) Bir ret kararı olması halinde, Bakanlık bunun gerekçelerini başvuru sahibine yazılı olarak bildirir. Bu durumda yetki belgesi ücreti iade edilir.

(4) Yetki belgesi başvuruları 3 ay içinde karara bağlanır.

Yetki belgelerinin süresi

MADDE 18 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında verilen ve yenilenen yetki belgelerinin süresi 10 (on) yıldır.

Yetki belgelerinin yenilenmesi

MADDE 19 – (1) Yetki belgesi sahipleri, yetki belgelerinin yenilenmesi için; yetki belgesinin geçerlilik süresi ve 17 nci maddede belirtilen süreler dikkate alınarak yetki belgesi geçerlilik süresi bitmeden önce Bakanlığa yazılı olarak müracaat eder. Yetki belgesi, başvurunun uygun olması halinde düzenleme tarihi esas alınarak yenilenir.

(2) Yenileme ücreti yetki belgesi ücretinin %10 (yüzdeon) udur.

(3) Yetki belgesi sahipleri tarafından yetki belgesinin geçerlilik süresinin sona erdiği tarihten sonra müracaat etmeleri halinde yetki belgesi yenileme hakkını kaybederler.

Yetki belgesinin değiştirilmesi

MADDE 20 – (1) Bir demiryolu işletmecisi yetki belgesini değiştirmeyi talep etmesi halinde; Bakanlığa müracaat eder. Bakanlık yeni duruma göre yetki tadili taleplerini 17 nci maddede belirtilen süre içerisinde değerlendirir.

(2) Yetki belgesi sahipleri sahip oldukları yetki belgesini ücreti daha fazla olan bir yetki belgesiyle değiştirmek istemeleri halinde; talep edilen yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamaları ve her iki yetki belgesinin değişiklik tarihindeki geçerli tam ücretleri arasındaki ücret farkını ödemeleri kaydıyla yetki belgeleri değiştirilir.

(3) Yetki belgesi sahiplerini sahip oldukları yetki belgesini, ücreti daha az olan bir yetki belgesiyle değiştirmek istemeleri halinde; talep edilen yetki belgesi için bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlamaları kaydıyla her iki yetki belgesi arasındaki ücret farkının iadesi yapılmaksızın yetki belgeleri değiştirilir.

(4) Değiştirmelerde yetki belgelerinin süreleri, kalan süre kadar geçerlidir.

Yetki belgesi alan demiryolu tren işletmecilerinin faaliyete başlamaları ve ara vermeleri

MADDE 21 – (1) (**Değişik:RG-30/12/2021-31705 2.Mükerrer**) Yetki belgesi alan demiryolu tren işletmecileri yetki belgesi aldığı tarihten itibaren 6 (altı) ay içerisinde ilgili mevzuat hükümleri doğrultusunda emniyet yönetim sistemlerini kurup emniyet sertifikasını aldıktan sonra faaliyetlerine başlar. Ancak altı ay içerisinde emniyet sertifikasını alamamış olan demiryolu tren işletmecilerine emniyet sertifikasının alınması için gereken sürenin altı aydan fazla sürmesini öngörmeleri durumunda, başvuruları incelenerek ilave 6 (altı) ay ek süre verilebilir.

(2) Emniyet sertifikasına sahip demiryolu tren işletmecileri, emniyet sertifikaları geçerli olmak şartıyla faaliyetlerine kesintisiz olarak 1 (bir) yıldan daha uzun bir süre ara veremez.

(3) Demiryolu tren işletmelerinin faaliyete başlamaları ile ilgili kontroller Bakanlık tarafından yapılır.

Geçici izin

MADDE 22 – (1) Bakanlık tarafından yapılan denetimlerde, demiryolu tren işletmecilerine verilmiş olan bir yetki belgesinin mali ve mesleki yeterlik ile ilgili şartlara riayet edilmediği tespit edilmesi halinde, Bakanlık, emniyetin tehlikeye atılmaması koşuluyla, demiryolu tren işletmecilerine eksikliklerin giderilmesi için 6 (altı) ayı geçmemek üzere faaliyetlerine geçici olarak izin verir.

Yetki belgesi değişikliklerinin bildirimini

MADDE 23 – (1) Bakanlık bir yetki belgesi verdiğinde, iptal ettiğinde veya değiştirdiğinde, söz konusu durumu demiryolu altyapı işletmecilerine derhal bildirilir. Bu bilgilendirme Bakanlığın internet sitesi aracılığıyla kamuoyuna ayrıca duyurulur. Yetki belgesi sahibi demiryolu işletmecileri ve sahip oldukları belgeler ile ilgili güncel durum ve değişiklikler Bakanlığın internet sitesinde ayrıca duyurulur.

Yetki belgelerinin devredilmemesi ve birleşmeler

MADDE 24 – (1) Yetki belgeleri, adlarına düzenlenen demiryolu işletmecileri dışında başkaları tarafından kullanılamaz ve hiçbir şekilde devredilemez.

(2) Yetki belgesine sahip tüzel kişiliklerdeki pay sahipliği satış, bağışlama veya muadili bir işlemle el değiştirebilir. Bu değişimin yapılabilmesi için yeni sahip ve/veya ortakların bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlaması zorunludur.

(3) Demiryolu tren/altyapı işletmecilerinin birleşme başta olmak üzere yasal ve mali durumunu etkileyen bir durumun ortaya çıkması halinde demiryolu tren/altyapı işletmecisinin Bakanlıktan ön izin alması gereklidir. Bu gibi durumlarda demiryolu tren/altyapı işletmecisi, Bakanlıkça emniyeti tehlikeye attığına dair gerekçeli karar verilmedikçe faaliyetlerine devam eder.

(4) Tüzel kişiliklerin birleşmeleri halinde aşağıdaki kurallar uygulanır.

a) Yetki belgeli bir tüzel kişiliğin 6102 sayılı Kanuna uygun olarak aktif ve pasifiyle bir başka tüzel kişiyle birleşmesi halinde; bu durum Bakanlığa bildirilir. Bu Yönetmelikte öngörülen şartların sağlanması kaydıyla yetki belgesi, birleşilen tüzel kişilik adına unvan değişikliği gibi işlem yapılmak suretiyle Bakanlık tarafından düzenlenir.

b) Yetki belgesiz bir tüzel kişiliğin 6102 sayılı Kanuna uygun olarak aktif ve pasifiyle bir başka yetki belgeli tüzel kişiyle birleşmesi halinde; yetki belgesinin bu birleşmeye göre düzenlenebilmesi için yeni sahip ve/veya ortakların bu Yönetmelikte öngörülen şartları sağlaması zorunludur.

(5) **(Ek:RG-19/9/2019-30893)** Gerçek kişilerde 10 uncu maddede belirtilen şartların sağlanması halinde anne, baba, çocuk, eş, kardeşlere yetki belgesi devri mümkündür. Bunların haricinde üçüncü kişilere yetki belgesi devredilemez.

Demiryolu tren işletmecilerinin asgari kapasite şartının kaybedilmesi ve buna ilişkin kurallar

MADDE 25 – (1) Yetki belgesi sahibi demiryolu tren işletmecileri; yetki belgelerinin geçerlilik süresi içinde, yetki belgesi için istenen demiryolu araçları sayısının, kazaya uğraması, yanması, teknik ömrünü doldurması veya benzer bir mücbir sebepten dolayı azalması veya satışının yapılması durumlarında, bu değişikliklerin meydana geldiği tarihten itibaren 60 gün içinde Bakanlığa bildirirler. Demiryolu tren işletmesine, yetki belgesi için istenen demiryolu araçları asgari sayısının tamamlanması için iki kez 6 (altı) aylık süre verilir. Yetki belgesi süresince asgari kapasite şartının 3 üncü defa kaybedilmesi halinde süre uzatımı verilmez.

Nitelikli ve yeterli personel istihdamı

MADDE 26 – (1) Bakanlığın emniyet kritik görevlerde çalışacak personelle ilgili çıkaracağı mevzuat hükümleri saklı kalmak kaydıyla yetki belgesi sahipleri, faaliyetleri süresince hizmetlerini yürütebilecek ilgili mevzuatla belirlenmiş niteliklere sahip ve yeterli sayıda personel bulundurmaya yükümlüdür.

(2) Yetki belgesi sahipleri, nitelikli ve yeterli sayıda personel istihdam etmemeleri durumunda doğacak her türlü zarardan sorumludur.

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM

Sorumluluk, Yükümlülük ve Haklar

Yetki belgesi sahiplerinin sorumlulukları

MADDE 27 – (1) Yetki belgesi sahipleri; yolcu ve yük taşımalarının ilgili kanunlara, kararnamelere, yönetmeliklere ve diğer mevzuata, Türkiye'nin taraf olduğu anlaşma ve sözleşmelere uygun olarak yürütülmesinden sorumludur.

(2) Yük taşımacılığı alanında yetki belgesi sahibi tren işletmecileri, yükü teslim aldıkları andan teslim edinceye kadar, kendi kusurundan dolayı yükün tamamen veya kısmen kaybından, zayiinden, hasara uğramasından, çalınmasından, güvenliğini sağlamaktan, teslim alınan şekli muhafaza etmekten, korunması, taşınmasından ve bir kaza nedeniyle trende görevli bulunan çalışanların yaralanması ve ölümünden sorumludurlar.

(3) Yolcu taşımacılığı alanında yetki belgesi sahibi tren işletmecileri, duraklamalar dahil olmak üzere kalkış noktasında trene binış anından, varış noktasında trenden iniş anına kadar olan seyahati süresince kendi kusurundan dolayı meydana gelebilecek bir kaza nedeniyle yolcuların ve **(Değişik ibare:RG-19/9/2019-30893)** üçüncü kişilerin yaralanması ve ölümünden sorumludur.

(4) Yetki belgesi sahipleri, 24/4/1930 tarihli ve 1593 sayılı Umumi Hıfzıssıhha Kanununda ön görülen tedbirler, kaideler ve yasaklamalara uygun olarak faaliyette bulunmaktan sorumludur.

(5) Yolcu taşımacılığı alanında yetki belgesi sahibi tren işletmecileri, taşıma sırasında yolcuya ikram ettikleri yiyecek ve içecek maddelerinin meri mevzuata uygun olmasından sorumludur.

(6) Yetki belgesi sahiplerinin, 9/8/1983 tarihli ve 2872 sayılı Çevre Kanunu ve ilgili yönetmeliklerinde belirlenen hükümler çerçevesinde iş ve işlemleri yürütmeleri zorunludur ve çevreyi ve insan sağlığını korumak, çevre kirliliğini önlemek amacıyla gerekli tüm tedbirleri almak ve faaliyetlerini bunlara uygun olarak yürütmekten ayrıca bu faaliyetlerine ilişkin olarak mevzuata uygunluk açısından yapılacak her türlü denetimlerde ilgili kurum ve kuruluşlara karşı sorumludur.

(7) Yetki belgesi sahiplerinin sorumluluğu ile ilgili olarak, uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelerde yer alan hükümler saklıdır.

Yetki belgesi sahiplerinin yükümlülükleri

MADDE 28 – (1) Yetki belgesi sahipleri, yolcuların ve/veya tren personelinin sağlıklı, rahat, emniyetli ve güvenli bir seyahat yapmasını sağlayacak tedbirleri almak, yolcuların ve/veya taşımaya kabul edilen yükün emniyetli ve güvenli bir şekilde taahhüt edilen yere kadar götürmekle yükümlüdür.

(2) DA, DB1 ve DB2 yetki belgesi sahipleri, trenleri ilgili mevzuat hükümlerine uygun olarak çalıştırmak amacıyla; trenlerde uygun nitelikli personeli görevlendirmek, bu personelin mesleki yeterlik belgelerinin yanlarında bulunup bulunmadığını kontrol etmek, teknik şartlara uymayan araçların tren dizisi içerisinde yer almasına engel olmak, güzergâh mesafesini dikkate alarak yeteri kadar tren personelini bulundurmakla yükümlüdür.

(3) Yolcu taşımaları ilgili mevzuata göre düzenlenmiş biletsiz, yük taşımaları ise ilgili mevzuata göre düzenlenmiş taşıma senetsiz yapılmaz.

(4) Yetki belgesi sahiplerinin faaliyetleri esnasında 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendinde belirtilen kişiler hakkında dolandırıcılık, dolanlı iflas, sahtecilik, kaçakçılık, güveni kötüye kullanma, hırsızlık, rüşvet suçlarından yargı organları tarafından verilmiş ve kesinleşmiş mahkûmiyet kararı oluşması halinde, yetki belgesi sahipleri, bu kişilerle ilgili gerekli iş ve işlemleri 90 gün içinde yaparak, durumlarını 10 uncu maddenin birinci fıkrasının (b) bendine uygun hale getirmekle yükümlüdür.

(5) Yetki belgesi sahipleri, 35 inci maddenin ikinci fıkrası çerçevesinde faaliyetleri ile ilgili bilgileri içeren raporlarını Bakanlığa göndermekle yükümlüdür.

(6) Yetki belgesi sahipleri ilgili kuruluşlarla işbirliği yaparak olağanüstü hal ve savaş halleri için Bakanlıkça hazırlanan taşıma hizmetlerine ilişkin planların kendileriyle ilgili gereklerini yerine getirmekle yükümlüdür.

(7) Yetki belgesi sahipleri, faaliyetleriyle ilgili olarak Bakanlık tarafından yayımlanan tebliğlere, yönergelere ve genelgelere uymakla yükümlüdür.

(8) Yetki belgesi sahipleri, tüzel kişiliklerinin son bulması veya herhangi bir sebeple faaliyetlerini bırakmaları halinde, bu hallerin gerçekleştiği tarihten itibaren 30 (otuz) gün içinde Bakanlığa yazılı bilgi vermek ve yetki belgelerinin asıllarını iade etmekle yükümlüdür.

(9) Yetki belgesi sahibi tüzel kişiler; halka açık sermaye şirketlerinde hamiline yazılı hisse devirleri hariç, unvan, adres, vergi numarası, ortaklık, hisse devri, sermaye miktarı, yönetici değişikliklerini, değişikliğin meydana geldiği tarihten itibaren 15 gün içinde Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

(10) Yetki belgesi sahibi tüzel kişiler; temsil ve/veya ilzama yetkili şahıslara ilişkin değişiklikleri, değişikliğin meydana geldiği tarihte Bakanlığa bildirmekle yükümlüdürler. Aksi halde, değişiklik bildirilinceye kadar, değişiklik öncesi Bakanlığa bildirilmiş temsil ve/veya ilzama yetkili şahısların taleplerine göre iş ve işlemler gerçekleştirilir.

(11) Yetki belgesi sahipleri, verdikleri hizmetlerden engellilerin güvenli, bağımsız ve erişilebilirlik standartlarına uygun olarak yararlanması için gerekli tedbirleri almakla yükümlüdür.

(12) Yetki belgesi sahipleri, 16/7/1965 tarihli ve 697 sayılı Ulaştırma ve Haberleşme Hizmetlerinin Olağanüstü Hallerde ve Savaşta Ne Suretle Yürütüleceğine Dair Kanun, 4/11/1983 tarihli ve 2941 sayılı Seferberlik ve Savaş Hali Kanunu, 24/5/1990 tarihli ve 90/500 sayılı Bakanlar Kurulu kararıyla yürürlüğe konulan Seferberlik ve Savaş Hali Tüzüğü ve ilgili mevzuat ve 7/6/1939 tarihli ve 3634 sayılı Milli Müdafaa Mükellefiyeti Kanunu çerçevesindeki sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(13) Yetki belgesi sahiplerinin yükümlülüğü ile ilgili olarak, uluslararası anlaşmalar ve sözleşmelerde yer alan hükümler saklıdır.

(14) Yetki belgesi sahipleri 20/6/2012 tarihli ve 6331 sayılı İş Sağlığı ve Güvenliği Kanunundan doğan sorumluluklarını yerine getirmekle yükümlüdür.

(15) Demiryolu tren işletmecilerinin yük, yolcu ve kamu hizmeti yükümlülüğünden kaynaklanan gelir ve gider hesapları ile muhasebeleri ayrı ayrı tutulur.

(16) Yetki belgesi sahipleri demiryolu altyapı işletmecisinin aldığı kararlara uymakla yükümlüdür.

(17) Yetki belgesi sahipleri; varsa faaliyetleri sırasında kullanacakları kısa unvanları ile varsa taşıtları üzerine yazdıracakları kendilerini tanıtan logo, amblem ve benzeri işareti Bakanlığa bildirmekle yükümlüdür.

Hizmetten yararlananların hakları

MADDE 29 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında yetki belgesi sahiplerinin verdikleri hizmetlerden yararlananlar 7/11/2013 tarihli ve 6502 sayılı Tüketicinin Korunması Hakkında Kanun ile sağlanan tüketicinin korunması haklarına sahiptir.

(2) Yetki belgesi sahipleri hizmetten yararlananlara kusursuz hizmet vermek zorundadır. Kusursuz hizmet, hizmetten yararlananların hakkıdır.

BEŞİNCİ BÖLÜM

Denetim, İdari Para Cezaları ve Yetki Belgesi İptali

Denetim

MADDE 30 – (1) Yetki belgesi sahiplerinin (**Değişik ibare:RG-19/9/2019-30893**) (...) bu Yönetmelik kapsamında yer alan faaliyetleri Bakanlık denetimine tabidir.

(2) Denetim yapmakla görevli/yetkili olanlar tarafından istenilen belgelerin verilmesi zorunludur. Ayrıca yetki belgesine sahip işletmeler Bakanlık tarafından istenildiği zamanda denetlenebileceği gibi periyodik olarak bu Yönetmelikte belirtilen hususlar çerçevesinde her iki yılda bir Bakanlık tarafından denetlenir.

İdari para cezaları

MADDE 31 – (1) Bu Yönetmeliğin uygulanması veya 30 uncu maddede belirtilen denetlemeler sonucunda bu Yönetmeliğe aykırı hususların tespit edilmesi durumunda her bir kusur için 655 sayılı KHK'nın 28 inci maddesi çerçevesinde Demiryolu Düzenleme Genel Müdürü veya yetkilendirdiği personel tarafından 5.000 (beşbin) Türk Lirası idari para cezası karar tutanağı düzenlenir ve idari yaptırımlar uygulanır.

(2) Bu Yönetmelikte öngörülen idari para cezaları, bu Yönetmelikte düzenlenen iptal gibi idari yaptırımların uygulanmasına engel teşkil etmez.

(3) Verilen idari para cezaları, tebliğinden itibaren bir ay içerisinde ödenir.

(4) İdari para cezası karar tutanakları ile ilgili tahsil, tebliğ ve diğer hususlarda, 30/3/2005 tarihli ve 5326 sayılı Kabahatler Kanunu hükümleri uygulanır.

Yetki belgesi iptali

MADDE 32 – (1) Bakanlık, hakkında iflas veya benzeri işlemler başlatılan bir işletmenin mali olarak kendini tekrar yapılandırmasını mümkün görmediği hallerde söz konusu işletmenin yetki belgesini iptal eder.

(2) 13 üncü maddenin ikinci fıkrasında belirtilen sigorta poliçesinin yenilenmemesi veya iptali veya kapsamının daraltılması durumunda demiryolu tren işletmecisinin yetki belgesi iptal edilir.

(3) Bakanlık, işletmenin 15 inci ve 16 ncı maddelerde istenen mali ve mesleki şartların 22 nci maddede belirtilen süre sonunda da yerine getiremeyeceğini tespit etmesi halinde yetki belgesini iptal eder.

(4) (**Değişik:RG-30/12/2021-31705 2.Mükerrer**) 21 inci maddenin birinci fıkrasında belirtilen 6 aylık ilave ek süreye rağmen emniyet sertifikasını alamayanlar ile ikinci fıkrasına aykırı hareket edenlerin ve emniyet sertifikasının alınmasını takip eden 1 (bir) yıl içinde tren işletmeciliği faaliyetine başlamayanların yetki belgeleri iptal edilir.

(5) 25 inci maddede belirtilen asgari kapasite şartının yetki belgesi süresince üçüncü defa kaybedilmesi halinde yetki belgesi iptal edilir.

ALTINCI BÖLÜM

Yetki Belgesi Ücretleri ve Kararlara İtiraz

Yetki belgesi ücreti

MADDE 33 – (1) Bakanlıkça verilecek yetki belgeleri için bu Yönetmeliğin ekinde yer alan Ücret Tablosunda belirtilen ücretler alınır. Ücret alınmadan yetki belgeleri verilmez. Unvan, adres ve bağlı olduğu vergi dairesi ve vergi numarası değişikliğinden dolayı süresi bitmeden yenilenen yetki belgelerinden ücret alınmaz.

(2) Düzenlenme işlemi tamamlanmış olan belge ücretleri iade edilmez ve geri ödenmez.

(3) Yetkilendirme ücretleri, (**Değişik ibare:RG-19/9/2019-30893**) Ulaştırma ve Altyapı Bakanlığı Döner Sermaye İşletmesi Hesabına yatırılır.

Kararlara itiraz

MADDE 34 – (1) Bakanlığın bu Yönetmelik çerçevesinde verdiği her türlü karara karşı yargı nezdinde itiraz yolu açıktır.

(2) Bu Yönetmelik çerçevesinde verilecek idari yaptırım kararlarına karşı, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde sulh ceza hakimliğine başvurulabilir.

YEDİNCİ BÖLÜM **İstatistik, Bilgi Paylaşımı**

İstatistik

MADDE 35 – (1) Bakanlık tarafından, demiryolu taşımacılık faaliyetlerinin genel seyrinin tespiti ve politika oluşturulması bakımından bu faaliyetlere ilişkin güvenilir verilere dayalı istatistikler oluşturulur.

(2) Bakanlık istatistiklerin oluşturulmasında yetki belgesi sahiplerinin göndereceği faaliyet raporlarından da yararlanır. Hangi yetki belgesi sahiplerinin nasıl bir takvime bağlı olarak faaliyet raporu gönderecekleri Bakanlıkça yayımlanacak bir genelge ile belirlenir.

(3) Bakanlık oluşturduğu ve uygun gördüğü istatistikleri yayımlar.

Bilgi paylaşımı

MADDE 36 – (1) Yetki belgesi verilen demiryolu tren işletmecilerine ait ticari olmayan bilgiler Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğünün internet sitesinde yayınlanır.

SEKİZİNCİ BÖLÜM **Çeşitli ve Son Hükümler**

Sorumlu hizmet birimi

MADDE 37 – (1) Bu Yönetmelik kapsamında Bakanlıkça yerine getirilmesi gereken iş ve işlemler, Demiryolu Düzenleme Genel Müdürlüğü tarafından yerine getirilir.

TCDD'nin altyapı işletmecisi olarak yetkilendirilmesi

MADDE 38 – (1) TCDD, 6461 sayılı Kanunun 3 üncü maddesi ile ulusal demiryolu altyapı ağı içinde yer alan ve devletin tasarrufundaki demiryolu altyapısının kendisine devredilen kısmı üzerinde demiryolu altyapı işletmecisi olarak görevlendirildiğinden Bakanlık tarafından DA yetki belgesi ile süresiz olarak yetkilendirilmiştir.

Avrupa Birliği mevzuatına uyum

MADDE 39 – (1) Bu Yönetmeliğin hazırlanmasında, 21/11/2012 tarihli Avrupa Parlamentosu ve Konseyinin 2012/34/EU sayılı Tek Bir Avrupa Demiryolu Alanı Tesis Edilmesine İlişkin Yönergesi dikkate alınmıştır.

Yeniden değerlendirme

MADDE 40 – (1) Bu Yönetmelikte geçen parasal değerler her yıl, bir önceki yıla ilişkin olarak 4/1/1961 tarihli ve 213 sayılı Vergi Usul Kanunu uyarınca tespit ve ilan edilen yeniden değerlendirme oranında artırılarak uygulanır.

TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin yük ve yolcu treni işletmecisi olarak yetkilendirilmesi

GEÇİCİ MADDE 1 – (1) TCDD Taşımacılık A.Ş. 6461 sayılı Kanun ile demiryolu tren işletmecisi olarak görevlendirildiğinden Bakanlık tarafından DB1 ve DB2 yetki belgeleri ile bir defaya mahsus olmak üzere yetki belgesi süresince yetkilendirilmiştir. Bununla birlikte TCDD Taşımacılık A.Ş.'nin faaliyete başlayabilmesi için, 13 üncü maddede belirtilen sigorta poliçesini ayrıca alması gerekir.

Yürürlükteki mevzuat

GEÇİCİ MADDE 2 – (1) Bakanlık tarafından ihtiyaç duyulan düzenlemeler yapılıncaya kadar, bu Yönetmeliğe aykırı olmayan mevzuatın uygulanmasına devam edilir.

Faaliyette bulunan kuruluşlar

GEÇİCİ MADDE 3 – (1) Ulusal demiryolu altyapı ağında halen yolcu taşımacılığı yapan kamu tüzel kişileri ve şirketler, bu Yönetmeliğin yürürlüğe girmesinden itibaren 1 yıl içinde DB1 yetki belgesi almak zorundadır. Yetki belgesi alınmaya kadar geçen bu süre içinde faaliyetlerine devam ederler.

TCDD ve TCDD Taşımacılık A.Ş. arasındaki devir dönemi için yetki belgeleri

GEÇİCİ MADDE 4 – (1) 6461 sayılı Kanunun geçici 1 inci maddesinin altıncı fıkrası hükmünde belirtildiği üzere, TCDD ile TCDD Taşımacılık A.Ş. arasında devir işlemleri tamamlanıncaya kadar, TCDD Taşımacılık A.Ş.'ye verilen görevlerin TCDD tarafından yürütülmesine devam olunur. Bu süre içinde TCDD için DB1 ve DB2 yetki belgesi alma şartı aranmaz.

Yürürlük

MADDE 41 – (1) Bu Yönetmelik yayımı tarihinde yürürlüğe girer.

Yürütme

MADDE 42 – (1) Bu Yönetmelik hükümlerini **(Değişik ibare:RG-19/9/2019-30893)** Ulaştırma ve Altyapı Bakanı yürütür.